

INNOWACJE A INNOWACYJNOŚĆ W DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ PRZEDSIĘBIORSTW

Innowacje w działalności gospodarczej sprzyjają rozwojowi i są niezbędne w warunkach prowadzenia współczesnych międzynarodowych stosunków gospodarczych, ponieważ jest częścią kształtowania poziomu konkurencyjności przedsiębiorstwa na zagranicznych rynkach towarów i usług, kapitału. Na Ukrainie innowacje charakteryzują się jako „nowo utworzone (zastosowane) i (lub) ulepszone konkurencyjne technologie, produkty lub usługi, a także organizacyjne i techniczne rozwiązania produkcyjnego, administracyjnej, handlowego lub innego charakteru znacząco poprawiające strukturę oraz jakość produkcji i (lub) sfery społecznej” [2].

Corocznie wzrasta kwota dofinansowania innowacyjnej działalności, która wg ustawodawstwa jest traktowana jako „działalność mająca na celu wykorzystanie i komercjalizację wyników badań naukowych i opracowań oraz promuje wprowadzanie na rynek nowych konkurencyjnych produktów i usług” [2]. W okresie od 2012 do 2016 r. środki własne przedsiębiorstw na innowacje wzrosły o 31,1 % i nadal spostrzega się pozytywna dynamika wzrostu. Natomiast państwo nie jest zainteresowane wdrażaniem innowacji, ponieważ udział państwowych i miejscowych budżetów o 25 razy jest mniejszy i składa blisko 4 % od ogólnej kwoty dofinansowania działalności gospodarczej [1].

Natomiast globalne wydatki na badania od 1998 do 2013 roku wzrosły: w krajach zachodnich – podwoiły się, w Azji Południowej – o 4,4 razy, prawie dwukrotnie przewyższając tempo wzrostu światowego PKB. Większość środków pieniężnych – jest to pieniądze biznesu, a nie państwa [2].

W zakresie wykorzystania technologii innowacyjnych w przemyśle Ukraina zajmuje o jedną trzecią niższe pozycje w porównaniu z krajami Unii Europejskiej. Z wprowadzeniem nowych technologii wzrost PKB wynosi 0,7% w porównaniu do 60-90% w krajach rozwiniętych [2].

Ukraina w globalnym rankingu innowacyjności Global Innovation Index w 2017 roku zajęła 50 miejsce [5]. Pokazuje to, że biznes ukraiński zajmuje bardzo niskie pozycje w zakresie wdrażania innowacji w działalność gospodarczą. Wywiera to wpływ na Indeks Globalnej Konkurencyjności, wg którego Ukraina w latach 2016-2017 zajmuje 85 miejsce z 138 w rankingu konkurencyjności globalnej [4].

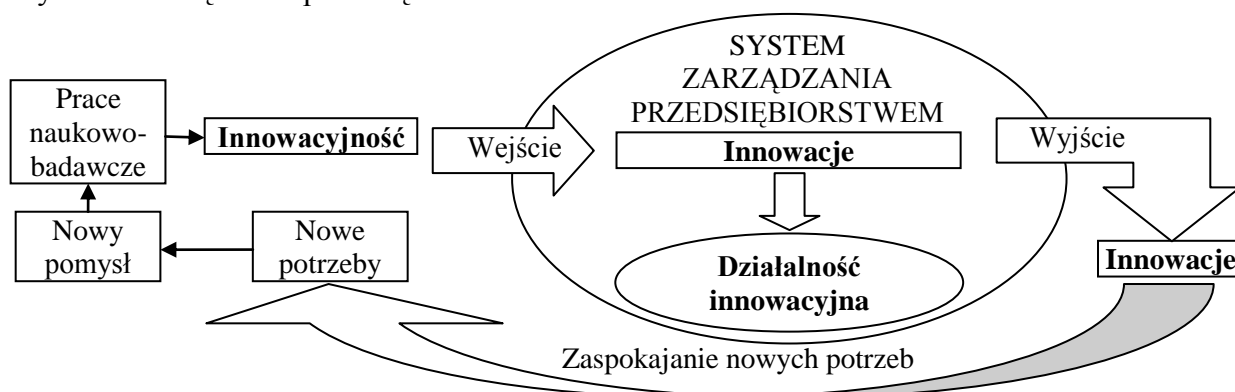
Niskie wskaźniki w światowych rankingach opisujące stosowanie innowacji w działalności podmiotów gospodarczych Ukrainy stały podstawą do badania i oceny istniejącego aparatu pojęciowego w zakresie innowacyjności. Badanie przeprowadzono na podstawie analizy podejść do traktowania przedstawionych pojęć w literaturze zagranicznych naukowców, zwłaszcza polskich.

Na podstawie badań podejść naukowców można stwierdzić, że termin „innowacja” w jęciu teoretycznym symbolizuje zmiany w działalności przedsiębiorstw wyrażone w postaci nowych produktów, technologii, usług, metod zarządzania itd. w zależności od tego, jaki jest obiekt i cel wdrażania innowacji w działalności podmiota gospodarczego. Natomiast innowacyjność działalności przedsiębiorstwa polega na prowadzeniu kompleksowej oceny zdolności systemu zarządzania przedsiębiorstwem w celu wdrażania innowacji. Pojęcie takie najczęściej jest stosowane w literaturze

przedmiotu. Więc innowacyjność to są łączne zdolności przedsiębiorstw związane z realizacją możliwości wykorzystania w swojej działalności innowacji w celu tworzenia lub zwiększenia poziomu konkurencyjności podmiotu gospodarczego na rynku towarów i usług, kapitału itd.

Działalność innowacyjna jako jedna z rodzajów działalności podmiotów gospodarczych prowadzi się w określonym celu w zależności od rodzaju wybranych innowacji.

Podsumowując, można stwierdzić, że pomiędzy pojęciami „innowacje”, „innowacyjność” i „działalność innowacyjna” istnieją znaczne różnice i zależności. Ponieważ działalność innowacyjna prowadzona na podstawie stosowania innowacji, które nie mogą być wdrażane w działalność bez innowacyjności jako zdolności przedsiębiorczości. Dlatego na rys. 1 zaprezentowano uwarunkowania pomiędzy badanymi definicjami i określono główne cechy charakteryzujące dane pojęcia w systemie zarządzania przedsiębiorstwem.

Rys. 1. Zależności pomiędzy pojęciami „innowacje”, „innowacyjność” i „działalność innowacyjna” w systemie zarządzania przedsiębiorstwem

Źródło: opracowanie własne.

Przedstawiony schemat uzasadnia traktowanie badanych pojęć w ramach prowadzenia działalności gospodarczej przedsiębiorstwa i funkcjonowania systemu zarządzania. Innowacje wdrażane w działalność podmiotu gospodarczego zmieniają warunki funkcjonowania przedsiębiorstwa. W zakresie biznesowym są one jednym z czynników zwiększenia poziomu konkurencyjności, ponieważ prowadzą do zaspokajania nowych potrzeb konsumentów produktów, towarów, usług oraz innych obiektów innowacji.

Bibliografia:

1. *Гриневич Л. Маємо забезпечити безперервність ланцюгу розвитку інновацій. 2018.* URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/liliya-grinevich-mayemo-zabezpechiti-bezperervnist-lancyugu-rozvitku-innovacij>
2. *Жмеренецкий А. Инновации или смерть: как выжить бизнесу на тонущем корабле „Украина”. Экономическая правда. 2017.* URL: <https://www.epravda.com.ua/rus/publications/2017/08/16/628080/>
3. *Закон України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 № 40-IV,* URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/40-15>
4. *Позиція України в рейтингу країн світу за індексом глобальної конкурентоспроможності 2017-2018.* URL: <http://edclub.com.ua/analitika/pozyciya-ukrayiny-v-reytingu-krayin-svitu-za-indeksom-globalnoyi-konkurentospromozhnosti-2>
5. *Україна піднялася на 6 позицій у Глобальному інноваційному індексі. Український інститут майбутнього.* URL: https://uifuture.org/uk/post/ukraina-pidnalasa-na-6-pozicij-u-globalnomu-innovacijnomu-indeksi_305